

Unga Fruentimbers

Hushålls Spegel

1. Frugta GUD, föräldrar ära,
Wara flitig, wara snäll;
Alt hwad som kan läras, lära,
Ifrån morgon och til qväll.
Dygden älska, odygd hata,
Wara nögder med sin del;
För sig sielf, all odygd rata,
Bry sig ej om andras fel.
2. Weta tiga: noga höra,
Sedigt tala, och med skäl,
Ej beslag på grannar göra.
Göra litet, görat wäl.
Tänka först, och sedan tala,
Ej förtro sig hwar och en;
Andras ord ej mycket skala.
Wara snygger, wara ren.
3. Weta Wärde på de stycker,
Som hon bör nödwändigt ha,
Tycka rätt om det hon tycker,
Orätt ej för ricktigt ta.
Weta pruta, weta handla,
Altid wara flinck och nått,
Wända, ändra, och förwändla,
Uppå ett förnuftigt sätt.
4. Icke låta sig bedraga
Utaf tidsens lapperi,
Mindre låta sig behaga
Til at wara mycket fri;
För de sina kärlek bära,
Och til ingen fatta hat,
Omgås ärbart, äldren ära;
Aldrig lära fåfängt prat.
5. Wackra böcker stundom läsa,
Nyttighet till minnes skrif.
Aldrig någon hastigt snäsa,
Bruka dygdigt tidsfördrif.
Tärning, kort och dylikt spela,
Gifwer lätjan mera rot,
De som görat, säkert fela,
Wanan sällan wisar bot.
6. Lära brygga, baka, bränna,
Mälta, färga, twätta wäl,
Weta sig i spisen wända,
Intet göra utan skäl;
Sylta, salta, sjuda, steka,
Spinna, nysta, häckla, sy;
Och i stället för att leka,
Sig med nya sysslor bry.
7. Stöpa ljus, wäl ansa dricka,
Se om tappar, swickor, sprund,
Weta sådant alt til pricka,
Ej för knapp, och ej för rund:
Akta nycklar, låsen stänga,
Se om eld med warsamhet:
Ingen ting owåligt slänga,
Hålla tyst hwad som man wet.
8. Winter-plagg om våren damma,
Läggat in för kråt och mahl,
At man må få gagn af samma
Nästa winter. Sedan skal
Hon beflita sig at leta
Efter hushålds läke-bot,
Skrifwa up hwad hon får weta,
Bruka det till skade-mot.
9. Stoppa, wäfwa, sticka, laga,
Räkna, skrifwa goder hand,
Husbeswäret nögder taga,
Se om Kahr och tunnors band;
Tättna det som börjar gistna,
Det som rostar, göra rent;
Wattna det som börjar wissna,
Alt i tid, och ej försent.
10. Hwad inköpes, noga akta,
Det ej stjåls, ell' skämmes bort,
Wäl för frost, ohyra, wackta,
Och at alt sker wäl och fort;
Wara snabber, som en lärka,
At i huset gå omkring,
Se på alt, ej låta märka,
Altid göra nyttig ting.
11. Bittid' up, när det blir dager,
Kämpa med sitt folk i flit,
Wara först, som arbet tager,
Ropa sen: gå hit och dit;
Höflighet mot dem, som tjena,
Intet wara lika god;
Deras rätt dem ej förmena,
Hålla dem wid lustigt mod.
12. Frihet ej för mycket gifwa,
Muntra dem, som tjena bra,
Låta dumhet olönt blifwa;
Men god tjenst belöning ta.
Tydligt läsa, något rita,
Litet bry sig om Musik,
Wackta sig at stå på krita,
Wara til förnuftet rik.
13. Lära alt hwad hushåll ägnar,
Sjelf gå med i hwad som görs.
Tala sjelf på sina wägnar,
Bry sig ej med nytt, som hörs;
Thee, Schockla, och Kaffe-dricka,
Stjål bort tiden ganska lätt.
Är ej wackert, för en Flicka,
Som sjelf bör hushålla rätt.
14. Det til prydnad plägar wara,
Och nödwändigt wara bör,
Sådan kostnad bör man spara,
Medelst hon det sjelfwer gör;
Nipper, rynkor, Plumer, Kragar,
Halsband, knutar, bjefs å krus,
At hon sjelf det ändrar, lagar,
Och sen måtligt brukar snus.
15. Sälskap bör man sparsamt öfwa,
Ty de gifwa nog beswär;
Ja, de pla från syslor söfwa,
Som til mycken skada är.
Sällan ge och ta visiter,
Wara höflig: warsamt tal,
At ej ord, som mycket biter
Mätte göra hedren fal.
16. Wara munter, glad och rolig,
Aldrig wara a la mod,
Ej snar-stucken, utan tolig.
Mot den arma huld och god.
Ej i fönstret stå och titta,
Ty hon gör sig dermed fal,
Ej med grening derwid sitta,
Deraf kommer hon i tal.
17. Och om hon sig mycket pryder,
Hon då gäster bjuder in,
Den förbigår, det så tyder,
Si, tilreds är Flickan min.
Ej storgapug, skrattkär wara,
Skrika högt i tal, och se'n,
För hwar karl at ställa snara,
I hwart sälskap wälja en.
18. När twetydig ord framföres,
Ej sin ögon wända kring,
Inga fräcka miner göres,
Bäst förstå då ingen ting,
Ej sin wän strax näbbigt swara,
När påminnes om deß fel,
Heldre blygas, fly sin fara,
Taga i god warning del.
19. Ärbart klädder, gå i Kyrka,
Sitta sedig, höra til,
Skaparn utan skrymtan dyrka,
Undgå den, som sqwalra wil;
Sällan uppå giftas tänka,
Bättre, at hon bedja kan,
I sin tid, at GUD må skänka
Henne, en förnuftig Man.
20. Sedan, lärd och länge öfwardt
Uti hushålds ädla wett,
Skall hon finna oförtöfwardt
Hennes bröllop bli tilredt.
Medlertid må alla skåda,
Hwarje dag hur de se ut;
Sådant wil jag könet råda: